

Azərbaycan iqtisadi yüksəliş yolunda

2012-ci ilin birinci rübündə regionlarda davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi ilə makroiqtisadi göstəricilərin daha da yaxşılaşmasına nail olunmuş, iqtisadiyyatda ümumi daxili məhsulun (ÜDM) həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,5%, əhalinin gəlirləri isə 12,3% artmışdır

Cari ildə ölkə iqtisadiyyatına 20 milyard dollar sərmayə qoyulacağı proqnozlaşdırılır

Ötən il Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunda artımı 10% civarında olmuşdur. Sahibkarlığın inkişafına hərtərəfli dövlət dəstəyinin göstərilməsi, sahibkarlara güzəştli kreditlərin ayrılması, xüsusilə sənayenin əsaslı şəkildə inkişafının diqqət mərkəzində olması dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərinə çevrilmişdir. Bu siyasətin cari ildə də davam etdiriləcəyi və ölkə iqtisadiyyatına ən azı 20 milyard dollar sərmayə qoyulacağı, bunun təxminən 9 milyard dollarını dövlət investisiyasının təşkil edəcəyi proqnozlaşdırılır.

Yaradılmış əlverişli investisiya mühiti 2012-ci ilin birinci rübündə ölkə iqtisadiyyatına yatırılan investisiyaların artımını təmin etmişdir. Sözügedən dövrdə ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 2 milyard 099,4 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 16,5% çox vəsait yönəldilmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 72,8%-i daxili investisiyanın, 27,2%-i xarici investisiyanın hesabına formalaşmışdır.

ÜDM artımı bütövlükdə qeyri-neft sektoru hesabına təmin olunmuşdur

Makroiqtisadi sabitliyi nəzərə alaraq cari ildə də bütövlükdə iqtisadiyyatın, o cümlədən regionlarda ayrı-ayrı sahələrin inkişafının başlıca şərtlərindən biri olan orta illik inflyasiya tempinin və milli valyutanın məzənnəsinin məqbul səviyyədə saxlanması, vergi dərəcələrinin optimal həddə müəyyənləşdirilməsi, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına tətbiq edilən güzəştlərin müddətinin artırılması, yeni iş yerlərinin yaradılmasının stimullaşdırılması, gömrük dərəcələrinin optimal səviyyədə saxlanması, xarici borcların səmərəli idarə olunması siyasəti davam etdirilir. Valyuta gəlirlərinin artırılması, inflyasiya risklərinin azaldılması, monetar və büdcə-vergi siyasətinin koordinasiyasının gücləndirilməsi, dövlət xərclərinin artımının nəzarətdə saxlanması və digər tədbirlər hesabına makroiqtisadi vəziyyətə, habelə qeyri-neft sektorunun inkişafına mənfi təsirlərin qarşısının alınması iqtisadi siyasətin başlıca məsələləri hesab olunur. 2012-ci ilin birinci rübündə regionlarda davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi ilə makroiqtisadi göstəricilərin daha da yaxşılaşmasına nail olunmuş, iqtisadiyyatda ümumi daxili məhsulun (ÜDM) həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,5%, əhalinin gəlirləri isə 12,3% artmışdır. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələnməsi, onun neft sektorundan asılılığının minimuma endirilməsi istiqamətində ÜDM-in artımı bütövlükdə qeyri-neft sektoru hesabına təmin olunmuşdur. ÜDM istehsalı qeyri-neft sektorunda 7,7%, sənayenin məhsul istehsalında 16,5% artmış, özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 82,5%-ni təşkil etmişdir.

Qeyri-neft sektorundan vergi daxilolmalarının həcmi ildən-ilə böyüyür

Son illərdə regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı yürüdülmən əsaslı islahatlar regionların vergi daxilolmalarının həcmində öz müsbət təsirini göstərmişdir. 2011-ci ildə ərazi vergilər idarələri üzrə dövlət büdcəsinə 425 milyon manat vəsait daxil olmuşdur ki, bu da müəyyən edilmiş proqnozun 119,6% icrası və ya dövlət büdcəsinə 69,7 milyon manat əlavə vəsaitin daxil olması deməkdir. 2010-cu ilin daxilolması ilə müqayisədə 80,1 milyon manat və ya 23,2% artım müşahidə olunmuşdur. Respublika üzrə qeyri-neft-qaz sektorundan vergi daxilolmalarında ərazi vergilər idarələri üzrə daxilolmaların xüsusi çəkisi 14,8% təşkil etmişdir ki, bu da 2010-cu ilə müqayisədə 0,2 bənd çoxdur. Ərazi vergilər idarələri üzrə 2012-ci ilin vergi daxilolmaları 414,4 milyon manat proqnozlaşdırılmışdır ki, bu da 2011-ci ilin proqnozundan 59,2 milyon manat və 16,7% çoxdur.

Rəşad SADIQOV